

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 7506/2021
01.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Драгане Бољевић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Вукадиновић, адвокат из ..., против туженог „Миленијум осигурање“ а.д.о. Београд, са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Зоран Божић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2165/21 од 07.09.2021. године, на седници већа одржаној 01.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2165/21 од 07.09.2021. године.

Образложење

Правноснажном пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2165/21 од 07.09.2021. године одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Новом Саду П 7317/17 од 24.06.2021. године у делу којим је одлучено о накнади нематеријалне штете, материјалне штете на возилу и измакле користи до износа од 38.062,59 динара са законском затезном каматом (ставови први и други изреке другостепене пресуде), док је иста првостепена пресуда преиначена (ставом трећим изреке другостепене пресуде) у ставовима четвртим, петом и шестом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев за износ преко износа од 38.062,59 динара до, првостепеном пресудом досуђеног, износа од 214.420,74 динара са законском затезном каматом од 05.04.2021. године до исплате, а на име накнаде материјалне штете због изгубљене зараде, као и за износ од 136.000,00 динара са законском затезном каматом од 05.04.2021. године до исплате на име накнаде материјалне штете у виду измакле користи тужиоца као суоснивача и сувласника Специјалне хируршке болнице „ББ“ за период од ...2016. до ...2016. године; као и у погледу одлуке о трошковима првостепеног поступка, тако што је снижен захтев тужиоца за накнаду трошкова са

износа од 340.475,00 динара на износ од 243.457,02 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате (став четврти изреке другостепене пресуде), док је тужилац обавезан да исплати туженом износ од 32.094,32 динара на име накнаде трошкова жалбеног поступка (став пети изреке другостепене пресуде).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези с чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија дозвољена и основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је повређен као возач мотоцикла у саобраћајној незгоди која се догодила дана ...2016. године у ... на раскрсници Ул. ... и Ул. ..., кривицом лица ВВ које је управљало путничким возилом регистарских ознака ..., осигураним код туженог од ауто-одговорности по полиси осигурања број ... . Услед задобијених телесних повреда, тужилац је трпео нематеријалну штету у виду физичких болова и страха, а настала је и материјална штета - тотална штета на возилу, као и измакла корист због спречености тужиоца за рад у трајању од 30 дана, у периоду од ...2016. до ...2016. године. Тужилац је један од четири оснивача и хирург у Специјалној хируршкој болници „ББ“ са седиштем у ... .

Пресудом Привредног суда у Новом Саду П 178/2019 од 09.12.2019. године, донетом по тужби Специјалне хируршке болнице „ББ“ ..., тужени у тој парници (акционарско осигуравајуће друштво) је обавезан да исплати тужиоцу износ од 475.798,87 динара на име накнаде материјалне штете у виду измакле користи, који представља $\frac{3}{4}$ износа који би болница остварила да тужилац није био повређен и спречен за рад у периоду од ...2016. до ...2016. године. Тужени је обавезан и да исплати тужиоцу износ од 110.836,00 динара, као разлику од исплаћеног износа накнаде материјалне штете у вансудском поступку до настале тоталне штете на мотоциклу од 150.255,00 динара и изгубљену зараду за време привремене спречености за рад преко износа исплаћене накнаде зараде од 65% до зараде у пуном износу, коју би тужилац остварио да је радио.

По одштетном захтеву од 27.05.2016. године, на име накнаде нематеријалне штете тужени је исплатио тужиоцу износе од: 80.000,00 динара за претрпљене физичке болове и 77.000,00 динара за претрпљени страх, а на име накнаде материјалне штете износе од: 39.419,00 динара за штету на мотоциклу и 29.844,00 динара име измакле користи. Имајући у виду да је по одштетном захтеву тужени исплатио део штете тужиоцу, судови су оценом налаза вештака утврдили висину штете и тужиоцу је досуђена накнада нематеријалне штете за претрпљене физичке болове и страх до потпуног обештећења (умањена за исплаћене износе у вансудском поступку).

Тужилац ревизијом побија другостепену пресуду у делу којим је одбијен тужбени захтев за исплату измакле користи за период од ...2016. до ...2016. године, и то за износ добити коју је специјална хируршка болница остварила у 2016. години, сразмерно уделу тужиоца као оснивача у добити болнице. Осим тога, ревизијом се побија и део који се односи на зараду као корист коју би тужилац наводно остварио у назначеном периоду пријемом новчаних средстава у готовинском износу („на руке“) по свакој извршеној операцији.

Правилно је побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право када је преиначена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев.

Законом о облигационим односима – ЗОО (члан 189) прописано је да оштећени има право како на накнаду обичне штете, тако и на накнаду измакле користи (став 1), с тим што се, при оцени висине измакле користи, узима у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем (став 3).

У складу са цитираним законским одредбама, повериоцу треба признати право на накнаду штете за измаклу корист ако је штета у виду измакле користи извесна, ако постоје елементи на основу којих се може одредити износ измакле користи и ако очекивана измакла корист није противна важећим прописима и добрим пословним обичајима. Право на накнаду штете због измакле користи поверилац ће имати само ако је према ономе што се у животу редовно дешава или према посебним околностима случаја извесно и ван разумне сумње да би ту корист у конкретном, одредивом износу и остварио у складу са важећим прописима и правилима морала. Првостепени суд је, након обављеног вештачења и оценом усаглашеног налаза вештака од 06.04.2021. године, на који тужилац указује и сада у ревизији, закључио да постоји штета у висини зараде у динарској противвредности од 1.500 евра коју је, пре штетног догађаја, поред редовне зараде тужилац примао у готовинском износу сваког месеца и да је тужилац доказао њену висину, те је тужбени захтев усвојио, али је другостепени суд закључио да тужилац то није доказао, јер се под зарадом сматра само опорезована зарада, сагласно члану 105. Закона о раду.

На доказивање се примењују опште одредбе ЗПП којима су прописана доказна средства, међу којима је и вештачење у случајевима када је за утврђење неке чињенице потребно стручно знање, што је и овде случај. Међутим, према одредби члана 228. у вези са чланом 3. став 3. ЗПП, странка је дужна да изнесе чињенице и предложи доказе на којима заснива свој захтев или којима оспорава наводе и доказе противника, у складу са овим законом, док суд неће да дозволи располагања странака која су у супротности са принудним прописима, јавним поретком, правилима морала и добрим обичајима. Сходно наведеном, тужбени захтев за накнаду материјалне штете у виду измакле користи је правилно одбијен, јер тужилац не може са успехом, ни позивањем на усаглашени налаз судских вештака, да брани тврдњу да је у периоду који је претходио штетном догађају примање зараде „на руке“ било могуће и легално. Наиме, извесност штете и то да ли је очекивана корист дозвољена и легална, или није, не цени вештак, већ суд, јер је то правно питање о коме одлучује суд. Остварење зараде у којој нису приказани и плаћени прописани порези и доприноси и друга установљена новчана потраживања, супротна закону, добрим обичајима и пословној етици, не могу се сматрати извесним ни дозвољеним потраживањем, у смислу члана 189. став 3. ЗОО, а признавање права на измаклу корист у овом случају било би у супротности са јавним поретком и правилима морала.

Специјална хируршка болнице „ББ“ ... је привредно друштво, а добит привредног друштва се распоређује на начин прописан одредбама Закона о привредним друштвима, како за ортачко (члан 107) и командитно друштво (чл. 130. и 133), тако и за друштво са ограниченом одговорношћу и акционарско друштво (чл. 183. и 270), којима је уређено право на исплату и учешће у добити. Законом о раду (чл. 104. и 105) прописано је значење одговарајуће зараде и структуре зараде, као и право на увећану зараду (члан 108) у висини утврђеној општим актом и уговором о раду за рад под условима прописаним том одредбом закона (рад на дан празника, рад ноћу, у сменама, прековремени и минули рад). Тужилац није пружио доказе да је специјална болница донела одлуку о расподели добити из 2016. године у корист својих оснивача или запослених лица, нити да основ за добит оснивача или запослених лица произлази из Закона о привредним друштвима или Закона о раду. У тој ситуацији, није реч о измаклој користи тужиоца, већ о добити специјалне болнице, коју болница није расподелила својим оснивачима и на њих пренела потраживање добити, па тужилац као оснивач није поверилац и није стекао право на накнаду измакле користи од туженог осигуравајућег друштва по правилима о осигурању од одговорности из чл. 940. и 941. ЗОО. Из чињеница што услед повређивања тужилац није био у могућности да ради, што је последично довело до умањења прихода специјалне хируршке болнице, произлази да својство повериоца и оштећеног и, самим тим, активна легитимација у спору по тужби ради накнаде овог вида штете припада специјалној хируршкој болници, а не тужиоцу. Сходно наведеном, иако је штета настала услед повређивања тужиоца, тужбени захтев за накнаду измакле користи сразмерно оснивачком уделу тужиоца у добити специјалне болнице је правилно одбијен због недостатка активне легитимације.

С обзиром да тужилац није основано и по редовном току ствари могао да очекује зараду већу од основне и да, у погледу права на добит специјалне болнице, као њен оснивач, нема својство оштећеног (повериоца) нити активну легитимацију, тужени није у обавези да, у смислу чл. 940. и 941. у вези са чланом 189. ЗОО, тужиоцу накнади материјалну штету по основу осигурања од одговорности.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа - судија
Марина Милановић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**